

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **W., spol. s r.o.**, zastoupen JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem se sídlem v Brně, Lidická 57, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí** se sídlem v Praze 10, Vršovická 65, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Ca 173/2005, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2005, č.j. 550/34/OVSS-VI/05-Br, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2006, č.j. 10 Ca 173/2005 – 54,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojí včasně podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 10. 3. 2005, č.j. 550/34/OVSS-VI/05-Br. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu byl změněn výrok rozhodnutí České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Hradec Králové (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „inspekce“), ze dne 30. 11. 2004, č.j. 5/OL/11035/04/B, tak, že Česká inspekce životního prostředí po provedeném správním řízení ve věci uložení pokuty za ohrožení životního prostředí na pozemcích určených pro plnění funkcí lesa na lesním hospodářském celku (dále jen „LHC“) Z. Ž. v roce 2004 ukládá vlastníkově lesa společnosti W., spol. s r.o. se sídlem B., V. 121, IČ: X, podle ust. § 4 písm. c) zákona ČNR č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti

v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČÍŽP“) pokutu ve výši 100 000 Kč za ohrožení životního prostředí na lesních parcelách č. 248, 367 a 370 v k.ú. Z. Ž. a v jejich okolí, spočívající v činnosti vlastníka lesa, společnosti W., spol. s r.o., která na uvedených lesních pozemcích v roce 2004 vlastním zaviněním vytvořila podmínky pro působení biotických a abiotických činitelů, zejména zanedbáním včasného zpracování a asanace kůrovcového dříví ve vegetačním období v roce 2004 v porostních skupinách 611 c10, 612 a10, 613 a10, 613 c11, 613 c10a a 613 d10.

V odůvodnění správního rozhodnutí žalovaný konstatoval, že vlastník lesa v roce 2004 neplnil povinnosti vyplývající pro vlastníky lesů z ustanovení zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“). Z celého spektra variant ochrany lesa proti lýkožroutu smrkovému vlastník lesa zanedbal elementární povinnost, zejména preventivní a obranná opatření. Vlastník lesa touto činností vytvořil podmínky pro působení škodlivých biotických činitelů – lýkožrouta smrkového. To mělo samo o sobě za následek ohrožení životního prostředí v lesích a tudíž naplnění skutkové podstaty správního deliktu (uložení pokuty) podle ust. § 4 písm. c) zákona o ČÍŽP.

Pokuta podle ust. § 4 písm. c) zákona o ČÍŽP byla uložena za protiprávní jednání spočívající v nedůsledném plnění povinností v ochraně lesa, zejména preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organismů, jehož důsledkem bylo ohrožení životního prostředí v lesích. Důvody, které k takovému protiprávnímu jednání vedly, nejsou pro posouzení sankční odpovědnosti relevantní. Jde o postih za správní delikt, při němž otázka zavinění z hlediska těchto důvodů zkoumána není. Podkladem pro vyvození sankčního postihu byla proto postačující zjištění, která byla učiněna správním orgánem I. stupně při venkovních šetřeních v rámci vedeného správního řízení.

Rozhodnutí o nápravném opatření, resp. nesplnění jím uložené povinnosti, podle názoru žalovaného nenaplnuje dle ust. § 4 písm. d) zákona o ČÍŽP. Opatření bylo správním orgánem I. stupně uloženo podle správního řádu, tudíž se nejednalo o neplnění opatření uložených orgány životního prostředí podle zvláštních zákonů. Z těchto důvodů nemohlo být pohlíženo na nesplnění opatření jako na správní delikt podle ust. § 4 písm. d) zákona o ČÍŽP a proto bylo napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně v jeho výrokové části změněno.

Na výši sankce si žalovaný vytvořil vlastní názor a dospěl k tomu, že pokuta ve výši 100 000 Kč je adekvátní rozsahu ohrožení životního prostředí v lesích a vytvořeným podmínkám pro působení škodlivých biotických činitelů (lýkožrouta smrkového). Za rozhodující kritérium pro určení výše pokuty shledal žalovaný způsob a závažnost protiprávního jednání, zejména liknavý přístup vlastníka lesa k přednostnímu provádění těžby nahodilé a preference těžby úmyslné. Vědomá činnost zavinila vytvoření podmínek pro působení kalamitního hmyzího škůdce. Laxní přístup vlastníka lesa, který vyplývá z obsahu správního spisu, ke zpracování a asanaci kůrovcového dříví v roce 2003, měl pokračování i v roce 2004. Předcházející pokuta uložená ve výši 120 000 Kč nevedla vlastníka lesa k tomu, aby svou činností v roce 2004 bez intervence inspekce a orgánů státní správy lesů účinně zabránil dalšímu vytvoření podmínek pro působení lýkožrouta smrkového. Žalovaný shledal tuto skutečnost při vlastním posuzování výše pokuty za významné kritérium.

Městský soud v Praze rozsudkem žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného správního orgánu jako nedůvodnou zamítl.

V odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku se městský soud v návaznosti na uplatněné žalobní námitky zabýval těmito právními problémy. Tvrzení stěžovatele, že kontrolní šetření měla být provedena podle úpravy obsažené v zákoně č. 552/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“) neshledal městský soud důvodným, neboť pravomoc (působnost) České inspekce životního prostředí (dále je „ČIŽP“) založená zákonem o inspekci je speciálním druhem pravomoci, a proto ČIŽP při výkonu pravomoci nepostupuje podle zákona o státní kontrole, což vyplývá z ustanovení § 8 odst. 2 tohoto zákona. Inspektoři se tedy neřídí vždy zcela shodnými pravidly kontrolní činnosti obsaženými v třetí části zákona o státní kontrole, jak žalobce namítá. Ohledně žalobních námitek, že inspektoři při některých kontrolních šetřeních neoznámili žalobci zahájení kontroly a neseznámili jej z obsahem protokolu o kontrolním šetření, městský soud uvedl, že z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce byl k venkovním šetřením předvoláván, pokud se k některým z nich nedostavil, sám se zbavil možnosti bezprostředního seznámení se z obsahem protokolu o kontrolním šetření. Stejnopisy protokolů byly řádně žalobci doručeny a byla mu zachována lhůta možnosti podání námitek dle ust. § 17 zákona o státní kontrole. Inspekce při svých šetřeních neporušila žádný právní předpis ani nebyla žádným způsobem porušena žalobcova procesní práva.

K námitce žalobce spočívající v tom, že vydání napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně by měla bránit překážka věci rozhodnuté, kterou představuje konkrétně vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 18. 10. 2004, č.j. 5/OL/9509/04/B, městský soud uvedl, že z obsahu listiny představující oznámení o zahájení správního řízení ze dne 26. 7. 2004 jednoznačně vyplývá, že bylo zahájeno řízení jednak podle ust. § 3 a jednak podle ust. § 4 zákona o ČIŽP. Byla zahájena tedy dvě řízení, jež předpokládají vydání dvou rozhodnutí. V posuzované věci nebylo rozhodnuto o stejném předmětu řízení, tj. totožném skutku, jak dovozuje žalobce, neboť předmětem rozhodnutí inspekce ze dne 18. 10. 2004, č.j. 5/OL/9509/04/B, bylo uložení opatření k nápravě, zatímco předmětem rozhodnutí inspekce ze dne 29. 11. 2004, č.j. 5/OL/11035/04/B, bylo uložení pokuty. Z uvedeného tedy vyplývá, že vydání citovaných správních rozhodnutí nemohla bránit překážka věci rozhodnuté.

Městský soud neshledal naplnění porušení povinnosti mlčenlivosti ve skutečnosti, že pracovním oznamovatele podnětu (Obecního úřadu Horní Olešnice) bylo sděleno, že bude zahájeno správní řízení. Zpřístupnění obsahu protokolu o šetření provedeném dne 5. 10. 2004 (v důsledku závady na technice inspekce) nemohlo způsobit ani nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Namítl-li žalobce nesplnění podmínek uložení pokuty vyžadovaných v ust. § 4 písm. c) zákona o ČIŽP, městský soud upozornil na postup při aplikaci tohoto ustanovení, kdy je nutno zkoumat pouze to, zda byly činnostmi žalobce vytvořeny podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů a zda je prokázáno zavinění. Městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č. j. 7 A 82/2002 – 40, kde Nejvyšší správní soud judikoval, že sankce je ukládána za činnost, kterou právnická nebo fyzická osoba vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů a nikoliv za následek této činnosti, jinými slovy není nutno provádět dokazování ve vztahu k následku, kterým je ohrožení nebo poškození životního prostředí. Žalobce byl v projednávané věci postižen za činnost, která spočívala v zanedbání zpracování a asanaci kůrovcového dříví, čímž vytvořil podmínky pro rozšíření škodlivého činitele. Takové jednání je „činností“ tak jak má na mysli ust. § 4 zákona o ČIŽP, neboť to byl žalobce, kdo svým volným jednáním sám rozhodl, jak bude v daném případě postupovat. Samotný pojem

„činnost“ je nutno vykládat ve vztahu k hospodaření v lesích jako celku. Žalobce konkrétním postupem v lese, jehož je vlastníkem a jenž byl výsledkem jeho volní úvahy, tak ohrozil životní prostředí v lesích.

K námitce žalobce, že nebylo zkoumáno v průběhu správního řízení jeho zavinění, městský soud uvedl, že zavinění bylo zkoumáno po celou dobu správního řízení, což dokládají jednotlivá venkovní šetření, tak následně odůvodnění správních rozhodnutí I. i II. stupně. Zavinění ve formě nedbalosti se žalobce dopustil tím, že zcela nedostatečným způsobem přistoupil ke zpracování dříví napadeného kůrovcem, které nemohlo zabránit ohrožení životního prostředí. V souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeném v rozsudku ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 165/2002 – 25, že pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 4 písm. c) zákona o ČÍŽP postačí, prokáže-li správní orgán, že fyzická nebo právnická osoba vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů vlastním zaviněním, aniž by bylo třeba prokazovat jakoukoliv souvislost mezi jednáním škůdce a vzniklou škodou, byl postup správních orgánů, pokud se zaměřily v daném případě pouze na dokazování zavinění žalobce na vytvoření výše nastíněných podmínek.

V rozporu s obsahem správního spisu je podle městského soudu tvrzení žalobce ohledně nesprávného závěru obou správních orgánů, že žalobce porušil ust. § 32 odst. 1 lesního zákona. Zejména poukázal na jednotlivé protokoly o venkovních šetřeních a skutečnosti sdělené samotným žalobcem o jeho vědomosti určitých nedostatků a snaze zjednat nápravu.

Městský soud neshledal důvodnou ani námitku nepřezkoumatelnosti napadeného správního rozhodnutí, jenž měla podle žalobce vyplývat z toho, že žalovaný vypustil z výroku odkaz na ust. § 4 písm. d) zákona o ČÍŽP. V této souvislosti poukázal na institut změny rozhodnutí v odvolacím řízení dle ust. § 59 odst. 1 správního řádu [pozn. soudu – v celém textu míněn zákon č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; s účinností od 1. 1. 2006 nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem, ve znění pozdějších předpisů].

Žalobcem namítané porušení zásady zákazu reformace in peius posoudil městský soud jako nedůvodné, neboť v posuzované věci nejde o porušení zákazu změny k horšímu, správní řád takový zákaz neobsahuje a nelze jej dovozovat ani analogií. Obecnou platnost zákazu reformace in peius ve správním trestání bez výslovného ustanovení zákona, nelze z pozitivního práva dovodit. Žalobce tak usuzoval ze skutečnosti, že ačkoliv žalovaný konstatoval, že k naplnění skutkové podstaty deliktu podle ust. § 4 písm. d) zákona o ČÍŽP ze strany žalobce nedošlo, výše sankce zůstala zachována. Odvolací správní orgán však dostatečně v napadeném rozhodnutí rozvedl důvody, které jej vedly k ponechání pokuty ve stejné výši, původně stanovené správním orgánem I. stupně.

Proti rozsudku Městského soudu v Praze podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel nesouhlasí s právním hodnocením městského soudu ohledně namítané existence překážky věci rozhodnuté, jmenovitě že nebylo v případě napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí ČÍŽP ze dne 18. 10. 2004, č.j. 5/OL/9509/04/B, rozhodováno o totožném předmětu řízení. Má za to, že byly naplněny všechny znaky totožnosti předmětu řízení. Správním orgánem I. stupně bylo zahájeno jedno řízení o témže skutku, které však vyústilo

ve vydání dvou rozhodnutí negativně postihující právní sféru stěžovatele (uložení opatření k nápravě a uložení pokuty). Správní řád ani zákon o ČIŽP neumožňují, aby jedno řízení vyústilo ve vydání většího počtu rozhodnutí ve věci, současně ani jedním uvědoměním podle ust. § 18 odst. 3 správního řádu byl zahájen neomezený počet správních řízení. V této souvislosti odkázal na čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR, podle nějž je nezbytné, aby možnost jakéhokoli postupu správních orgánů některý z platných právních předpisů výslovně dovoloval. Vydáním rozhodnutí o opatření k nápravě (č.j. 5/OL/9509/04/B) správní řízení zahájené oznámením ze dne 26. 7. 2004 podle stěžovatele skončilo, neboť je svojí povahou rozhodnutím konečným.

Stěžovatel shledává nezákonnost právních závěrů městského soudu v posouzení naplnění podmínek pro uložení pokuty dle ust. § 4 zákona o ČIŽP. Ohrožení či poškození životního prostředí v lese musí být při ukládání pokuty podle ust. § 4 uvedeného zákona vždy předmětem zvláštního posouzení. Podle názoru stěžovatele však správní orgán I. stupně ani žalovaný ohrožení či poškození životního prostředí nijak nehodnotili, ani nedokazovali čím a v jaké intenzitě k němu došlo nebo mělo dojít. V daném případě byly správními orgány pouze konstatovány výskyt kůrovcových souší. Rezignaci na boj s lýkožroutem smrkovým nelze automaticky považovat za naplnění skutkové podstaty deliktu podle ust. § 4 písm. c) zákona o ČIŽP.

Neztotožňuje se ani s právním závěrem městského soudu, že za činnost ve smyslu ust. § 4 zákona o ČIŽP je možno považovat rezignaci stěžovatele na včasné zpracování a asanaci kůrovcového dříví jako produkt jeho volního ujednání. Podle názoru stěžovatele mu byla uložena pokuta za nečinnost, proto vzhledem k dvojímu výkladu citovaného ustanovení mělo být přihlédnuto k judikatuře Ústavního soudu, zejména zásadě „in dubio pro reo“.

Stěžovatel považuje za nesprávné rovněž závěry městského soudu, že postup obou správních orgánů stran dokazování zavinění stěžovatele byl v souladu se zákonem. V řízení před správním orgánem I. stupně i před žalovaným nebylo podle názoru stěžovatele zavinění ani jeho forma jakkoliv zkoumáno či posuzováno, ač je k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 4 písm. c) zákona o ČIŽP výslovně vyžadováno. Tímto postupem mělo dojít opětovně k porušení zásady „in dubio pro reo“.

Další námitku stěžovatel směřuje do závěru městského soudu, že tvrzení stěžovatele, týkající se neporušení povinností uložených lesním zákonem v ust. 32 odst. 1, jsou v rozporu s obsahem správního spisu, konkrétně s jednotlivými protokoly o venkovních šetřeních. Nelze pouze odkázat na obsah písemností vytvořených samotným správním orgánem, nýbrž musí podléhat soudnímu přezkumu.

Stěžovatel odmítá i posouzení městského soudu ohledně neuplatnění zásady zákazu reformace in peius v dané věci. Je přesvědčen, že s odkazem na možnou analogii uvedená zásada v oblasti správního trestání platí. Za situace v odvolacím řízení pro stěžovatele příznivější [odpadla přitěžující okolnost při hodnocení výše sankce vyloučením naplnění skutkové podstaty deliktu podle ust. § 4 písm. d) zákona o ČIŽP] a kdy nebyla zjištěna žádná nová skutečnost ani nová přitěžující okolnost, nedošlo k zmírnění sankce a žalovaný rozhodl opětovně o uložení pokuty ve výši 100 000 Kč.

Stěžovatel na závěr navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že po věcné stránce je její obsah identický s žalobními námitkami, ke kterým se již dostatečně vyjádřil v předchozím řízení. Je přesvědčen, že stěžovatel naplnil skutkovou podstatu správního deliktu a právní otázky byly městským soudem posouzeny správně.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nevyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel uvádí důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nezákonnost napadeného rozsudku spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá obecně buď v tom, že správně zjištěný skutkový stav je subsumován pod nesprávnou právní normu nebo je sice vybrána správná právní norma, ale následně je nesprávně vyložena či aplikována. Dále namítá naplnění kasačního důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Stěžovatel uplatnil i kasační důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., namítá nepřezkoumatelnost rozsudku soudu pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů.

Nejvyšší správní soud považuje skutkový stav, tak jak byl popsán městským soudem, za dostatečně zjištěný, a proto z něj vycházel sám i v řízení o kasační stížnosti. O jednotlivých stížních námitkách uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Pokud jde o námitku „rei iudicatae“ (věc rozsouzená) Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s právními závěry městského soudu. Předmětem řízení obou sporných rozhodnutí správního orgánu I. stupně – rozhodnutí o uložení opatření k nápravě a rozhodnutí o uložení pokuty – byly zcela odlišné skutky, v prvním případě narušení půdního krytu v důsledku vyjetých kolejí na trasách po přibližování dříví a následná vodní eroze a v případě druhém včasné nezpracování a asanace kůrovcového dříví, jež vytvořilo podmínky pro působení lýkožrouta smrkového. V daném případě se tedy nejedná o stěžovatelem tvrzenou totožnost předmětu řízení, která by založila existenci překážky věci rozhodnuté. Ve shodě s městským soudem Nejvyšší správní soud konstatuje, že z oznámení o zahájení správního řízení ze dne 26. 7. 2004 jednoznačně vyplývá, že bylo zahájeno souběžně správní řízení o opatření k nápravě a uložení pokuty dle § 3 a § 4 zákona o ČIŽP. Ačkoliv tento procesní postup není ve správním řádu výslovně zakotven, nelze z toho dovozovat stěžovatelem namítaný rozpor s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR, neboť tímto postupem s ohledem k zásadě hospodárnosti řízení nebyla nijak zkrácena procesní práva stěžovatele.

K námitce týkající se absence odůvodnění týkající se ohrožení či poškození životního prostředí se vzhledem k její identičnosti se žalobním bodem městský soud vyjádřil dostatečně již v napadeném rozhodnutí. Stěžovatel opakovaně uvádí, že uvedená podmínka nebyla prokazována ani prokázána. K tomu je třeba uvést, že ohrožení, resp. poškození, životního

prostředí je následkem, který právní předpis předpokládá a nikoli skutkovou okolností, kterou by bylo lze důkazními prostředky v tom kterém řízení prokazovat. V řízení tak bylo třeba prokázat, a ani stěžovatel netvrdí, že by tak učiněno nebylo, konkrétní okolnosti (množství nalezeného kůrovcového dříví), které byly na místě samém zjištěny. Zda tyto zjištěné okolnosti odůvodňují závěr, že došlo k ohrožení či poškození životního prostředí, již není otázkou skutkovou, kterou by bylo třeba dokazovat. Tento výklad plně koresponduje s právním názorem již zaujatým Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 7 A 82/2002 – 40, publikovaném pod č. 330/2004 Sb. NSS.

Stěžovatel také namítal, že jde o nepřipustně rozšiřující výklad, pokud je pod pojem „činnost“ ve smyslu ust. § 4 zákona o ČÍŽP podřazena i faktická nečinnost stěžovatele. Uvedenou námitku posoudil Nejvyšší správní soud v souladu se závěry městského soudu jako nedůvodnou. Je nutno vyjít ze skutečnosti, že právní předpis ukládá subjektu povinnosti k ochraně lesa. Nesplnění těchto povinností je pak třeba bezpochyby kvalifikovat jako zaviněnou činnost proti objektu právní ochrany, tj. proti stavu, kdy je les chráněn plněním zákonných povinností. Není však žádného důvodu v tomto případě zúžit rozsah odpovědnosti pachatele správních deliktů pouze na ty, kteří se deliktu dopustí komisivním jednáním a stanovit beztrestnost těch, kteří páchají delikt omisivně, tj. faktickým nekonáním. V daném případě byl stěžovatel postižen za činnost, která spočívala konkrétně v tom, že zanedbal zpracování a asanaci kůrovcového dříví, čímž vytvořil podmínky pro rozšíření škodlivého činitele. V posuzované věci nemohlo dojít ani k stěžovatelem tvrzenému porušení zásady „in dubio pro reo“, neb ta se uplatňuje v otázkách skutkových, nikoliv při aplikaci právních norem na již zjištěný a současně stěžovatelem nerozporovaný skutkový stav.

Obdobné závěry jako městský soud učinil Nejvyšší správní soud i pokud jde o námitku týkající se tvrzeného neprokázání zavinění stěžovatele správními orgány obou stupňů. Předně je zapotřebí uvést, že správní orgány ani městský soud nikdy nezpochybňovali skutečnost, že správní delikt dle ust. § 4 písm. c) zákona o ČÍŽP je založen na principu odpovědnosti za zavinění. Jak správně uvedl městský soud, podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 165/2002 – 25, www.nssoud.cz, jsou správní orgány povinny prokazovat zavinění stěžovatele právě na vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů ve smyslu citovaného ustanovení, nikoliv ve vztahu k vzniklé škodě. Pro úplnost nutno dodat, že pokud v dané věci bylo zjištěno, že se stěžovatel deliktního jednání dopustil, bylo z jeho strany třeba namítat buď, že tomu tak nebylo, což však stěžovatel ponechal úmyslně stranou, nebo to (v případě tvrzení, že je v tomto případě dána subjektivní odpovědnost), že nešlo ani o zavinění z nedbalosti. Obdobným způsobem však stěžovatel ve správním ani v soudním řízení neargumentoval.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani se stížní námitkou spočívající v tom, že městský soud v Praze nepodrobil soudnímu přezkumu protokoly o venkovních šetřeních správního orgánu pořízených v průběhu vedeného správního řízení tím, že odkázal na obsah správního spisu. Všechny protokoly z inspekčních šetření stěžovatel obdržel a mohl se ke skutečnostem v nich obsažených vyjádřit před vydáním rozhodnutí (§ 33 odst. 2 správního řádu), případně podat návrh na doplnění důkazního řízení, tato skutková zjištění však v předcházejících řízeních nijak nezpochybňoval. O skutkových okolnostech dané věci nebylo tak mezi účastníky sporu, a proto městský soud postupoval zcela v souladu se zákonným principem tzv. „plné jurisdikce“ coby atributu práva na spravedlivý proces, když seznal skutkový stav dané věci zjištěný žalovaným za dostatečně prokázaný. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že městský soud tedy dostal své zákonné

povinnosti posoudit a zhodnotit, zda správní orgán dostatečně zjistil a objasnil skutkový stav, z něhož při rozhodování vycházel.

Ve vztahu k námitce týkající se zákazu „reformace in peius“ (změna rozhodnutí v neprospěch stěžovatele) zastává Nejvyšší správní soud shodný názor, jenž vyjádřil městský soud k obdobné námitce uplatněné již v žalobě. Z toho, že odvolací orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v celém rozsahu, vyplývá jeho oprávnění změnit nebo zrušit napadené rozhodnutí i v neprospěch odvolatele. Žalovaný posuzoval výši ukládané pokuty samostatně a podkladem pro její určení učinil částečně jiné skutečnosti než správní orgán I. stupně. Navíc v posuzovaném případě nedošlo ani k faktickému zprísnění sankce, neboť výše pokuty, jak ji stanovil správní orgán I. stupně, zůstala zachována.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvody kasační stížností stěžovatelem uplatněné podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. nejsou dány, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností stěžovatele žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 21. listopadu 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

